وەزارەتی کشتوکاڵ و سەرچاوەکانی ئاو

ژمارە: ٢٠٢٩ لە ٢٠٢١/٥/٩

ڕێنمایی ژمارە (٥)ی ساڵی ٢٠٢١
تایبەت بە پێدانی مۆڵەت بۆ دامەزراندنی باخی میوە

ماددەی (١):

ئەم برگەیەی خوارەوە بۆ ماددەی (دووەم) لە ڕێنماییەکە زیاد دەکرێت بە زنجیرەی (٦)

(٦ : ئەگەر باخێک دروست کرابوو مەرجەکانی پێدانی مۆڵەتی تێدابوو ، مۆڵەتی پی دەدرێت).

ماددەی (٢):

ئەم ماددەی خوارەوە دەکرێت بە ماددەی (نۆیەم) لە ڕێنماییەکە ، وەزنجیرەی مادەکان دوای ئەو ڕێکدخرێتەوە : (ماددەی نۆیەم) :

یەکەم: ڕێگە دەدرێت بە دروست کردنی خانوویەک لە ناو باخەکە بە پێی یاسا ورێنماییە بەرکارەکان لە هەرێمی کوردستان .

دووەم: ڕێگە دەدرێت بە درووستکردنی کۆگایەک بەپێی پێویست لە ناو باخەکە.

سێهەم: رووبەری ڕێگەپێدراو بۆ خانوو وکۆگاکە نابێت لە (٢٠٠) م٢ زیاتر بێت .

ماددەی (٣):

ئەم ڕێنماییە لە ڕێکەوتی بڵاوکردنەوەی لە ڕۆژنامەی فەرمی (وەقایعی کوردستان) جێبەجێ دەکرێت.

بێگەرد تاڵەبانی
وەزیری کشتوکاڵ و سەرچاوەکانی ئاو

وەزارەتی کشتوکاڵ وسەرچاوەکانی ئاو

ژمارە : ٢١٦٧ لە ٢٠١٥/٤/٨

پاڵپشت بە برگەی (٤ و١٣) لە ماددەی دووەم لە یاسای وەزارەتی کشتوکاڵ و سەرچاوەکانی ئـاو ژمارە (٦)ی ساڵی ٢٠١٠ ئەم ڕێنمایەی خوارەوە مان دەرکرد .

رێنمایی ژمارە (٤) ی ساڵی ٢٠١٥

تایبەت بە پێدانی مۆڵەت بۆ دامەزراندنی باخی میوە

ماددەی یەکەم : پێناسەی زاراوەکان :

وەزارەت : وەزارەتی کشتوکاڵ و سەرچاوەکانی ئاو .

بەڕێوەبەرایەتی گشتی : بەڕێوەبەرایەتی گشتی کشتوکاڵی پارێزگاکان و ئیدارە سەربەخۆکان .

بەڕێوەبەرایەتی باخداری : مەبەست بەڕێوەبەرایەتی باخداری یە لەناو پەیکەری ب .گ کشتوکاڵ لە سنووری پارێزگاکان و ئیدارەسەربەخۆکان .

باخ : زەوی چێنراو بە هەموو جۆرە ئەمامێکی بەردارە لە یەکەی ڕووبەری رێگە پێدراو .

ماددەی دووەم :

مەرجە یاساییەکانی زەوی بۆ دامەزراندن :

١- رێگە دەدرێت بە دامەزراندنی باخ لەسەر زەوی موڵك یان زەوی ئەمیری کە مافی بەکارهێنانی هاووڵاتیانی لە سەرە ،بە مافی رەفتار کردن یان گرێبەستی کشتوکاڵی هەمیشەیی یان بە بریاری دابەشکردن بە پێی یاسای چاکسازی کشتوکاڵی ژمارە (١١٧)ی ساڵی ١٩٧٠ و یاسا بەرکارەکانی دیکە .

٢- ئەگەر زەویەکە (مشاع) بوو ، ئەوا پێویستە رەزامەندی هەموو هاوبەشەکانی لەسەر بێت بەفەرمی .

٣- ئەگەر داواکار گرێبەستێکی یاسایی هەبێت لەگەڵ هەر فەرمانگەو دامەزراوەیەکی خاوەن زەویەکە بەمەرجێك گرێبەستی بە کرێدانی درێژخایەن بێت .

٤- زەویەکە دەبێت سەرچاوەی ئاوی مسۆگەری هەبێت ئەگەر بۆ باخی بەراو بێت .

٥- رێگا نادرێت بە دامەزراندنی باخ لەسەر ئەو زەویانەی کە بەکار دەهێنرێت بۆ چاندنی بەروبومی ستراتیجی بە تایبەتی لە زەویە دەشتاییە تایبەتی و دیارەکانی هەرێمی کوردستان کە لەلایەن بەڕێوەبەرایەتی گشتی کشتوکاڵی پارێزگاکان دیار دەکرێت .

CS Scanned with CamScanner

ماددەی سێهەم :

مۆڵەت دەدرێت بەدامەزراندنی باخ لەسەر ئەو زەویانەی (تسویە) نەکراون بەم مەرجانەی خوارەوە :

١- پشتگیری فەرمانگەی کشتوکاڵی ناوچەکە / بەشی زەوی وزار .

٢- پشتگیری ئەنجومەنی گوند لەگەڵ (٢) شاهیدی بەتەمەنی دانیشتوی هەمان گوند .

٣- زەوی هێلکاری (مرتسم)ی هەبێت لەلایەن رووپێوی کشتوکاڵی ناوچەکە و راستاندنی بۆ بکرێت لەلایەن فەرمانگەی کشتوکاڵی ناوچەکە .

ماددەی چوارەم :

رووبەری رێگەپێدراو :

١- دەبێت رووبەری لە (١,٥) دۆنم کەمتر نەبێت بۆ ناوچە شاخاویەکان .

٢- دەبێت رووبەری لە (٥) دۆنم کەمتر نەبێت بۆ ناوچە دەشتاییەکان .

٣- رووبەری دیاریکراو لە دەرەوەی سنووری شارەوانی بێت .

ماددەی پێنجەم :

میکانزمی داواکردنی مۆڵەت :

١- داواکار داوا پێشکەش دەکات لە رێگەی هۆبەی باخداری لە بەرێوەبەرایەتی کشتوکاڵی ناوچەکە بە دیاری کردنی رووبەرو نیازی داواکار لە جێ بەجێ کردنی چالاکی لەسەر زەویەکە.

٢- داواکە بەرز دەکرێتەوە بۆ بەرێوەبەرایەتی باخداری .

٣- پاش تۆرین لەلایەن هۆبەو بەشە تایبەتمەندەکان ، لە بەرێوەبەرایەتی باخداری نوسراو دەکرێت بۆ لایەنە پەیوەندارەکان بۆ وەرگرتنی رەزامەندی کە بریتین لە فەرمانگەکانی (سامانە سروشتیەکان ،کارەبا ، شوێنەوار، رێگاوبان) لە ناوچەکە.

٤- پاش وەرگرتنی رەزامەندی لایەنە پەیوەندارەکان (رێگەپێدانی)پێدەدرێت لەلایەن بەرێوەبەرایەتی باخداریەوە بۆ دامەزراندنی باخەکە .

٥- رێگە پێدان تەنیا بۆ یەك ساڵ بێت و لەم ساڵە دەبێت هەموو کارە هونەریەکان ئەنجام بدات لە چاندن و پەرژین ..

٦- دوای جێ بەجێ کردنی هەموو کارە ئەندازەیی و هونەریەکان (رێگا پێدان)ـەکەی بۆ دەکرێت بەمۆڵەت .

مادەی شەشەم :

پێویستە خاوەن باخ پەیوەست بێت بە رێنماییە هونەریەکانی تایبەت بە دامەزراندنی باخی مێوە کە لەلایەن بەڕێوەبەرایەتی باخداریەوە دەردەچێت .

مادەی حەوتەم :

١- هەر (٣) ساڵ جارێك مۆڵەتەکە نوێ دەکرێتەوە و لەکاتی نوێ نەکردنەوەش :

أ - غەرامە بکرێت بۆ هەر ساڵێك لە دواکەوتن بە (٥٠,٠٠٠) دینار .

ب - ئەگەر بەردەوام بوو ، دوای (٦) ساڵ لە نوێ نەکردنەوە مۆڵەتەکەی بە هەڵوەشاوە دادەنرێت .

٢- ئەو باخانەی لە ساڵانی رابوردوودا مۆڵەتەکانیان نوێ نەکردۆتەوە ، بەفەرمی ئاگادار دەکرێنەوە و پاش تێپەر بوونی یەك ساڵ لە ئاگاداری یەکە لە کاتی نوێ نەکردنەوەی مۆڵەتەکە ،برگەی (١)ی هەمان مادەی (حەوتەم) یان بەسەردا دەچەسپێت .

٣- ئەگەرخاوەن مۆڵەت ویستی هەر گۆرانکاریەك بکات لە باخەکەدا ، دەبێت پێش وەخت بەرێوەبەرایەتی باخداری لێ ئاگادار بکاتەوە .

مادەی هەشتەم :

بەمەبەستی نۆرینی هەر زەوییەك و بریاردان ، لە سنووری کاری بەرێوەبەرایەتی گشتی ، لیژنەیەك بە سەرۆکایەتی نوێنەری بەرێوەبەرایەتی باخداری و ئەندامیەتی نوێنەری بەرێوەبەرایەتی زەوی و زارو رووپێوێك پێك دێت بۆ پشکنین و نۆرینی ئەو زەوییەی باخی لەسەر دادەمەزرێت و ساڵانە سەرۆك و ئەندامانی ئەم لیژنەیە دەگۆردرێت .

مادەی نۆیەم :

ئەم کرێیانەی خوارەوە وەردەگیرێت لە کاتی ئەنجامدانی ئەو کارانەی بەرامبەریان دیار کراوە :

٢٥,٠٠٠ دینار (کرێ ی پشکنینی زەوی)

٧٥,٠٠٠ دینار (کرێ ی دەرهێنانی مۆڵەت)

٥٠,٠٠٠ دینار (کرێ ی نوێ کردنەوەی مۆڵەت)

مادەی دەهەم :

پاش بلاوکردنەوەی ئەم رێنمایی یە لە رۆژنامەی (وەقایعی کوردستان) کاری پێدەکرێت .

عبد الستار مجید

وەزیری کشتوکاڵ و سەرچاوەکانی ئاو

CS Scanned with CamScanner